

Здійснення діагностики стану науково-методичної роботи викладачів відповідно до встановлених критеріїв пропонується проводити за допомогою експертних комісій, до складу яких залучаються заступники директора, методист, голови циклових комісій, провідні фахівці і викладачі.

При цьому якщо об'єктом моніторингу є рівень компетентності викладача ВНЗ, то показниками, за якими здійснюється оцінювання, є компетенції викладача, що проявляються в його педагогічній діяльності. Враховуючи, що основною формою педагогічної діяльності викладача є проведення навчальних занять, пропонуємо моніторинг професійної компетентності викладача ВНЗ здійснювати шляхом аналізу навчального заняття з точки зору оцінювання рівня компетенцій викладача.

Література:

1. Науково-дослідницька компетенція викладачів вищих педагогічних навчальних закладів [електронний ресурс] / Білостоцька О.Проблеми освіти – Науково-методичний збірник. Випуск 47. 2007. Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pfto/2011_14/files/P1411_49.pdf
2. Приходько В.М. Моніторинг якості освіти і виховної діяльності навчального закладу. – Запоріжжя, 2007. – 188 с.
3. Черкасова С.О. Проблемні питання визначення та класифікації конкурентних компетенцій промислових підприємств / С.О.Черкасова // Стратегії інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта: III міжнар. наук.-практ. конф., 6-9 квітня 2011 р.: тези допов. – Харків, 2011. – С.264 – 266.

Херсонська О.Б.

Особливості обліку витрат на НДР ВНЗ

Одним із найпоширеніших видів госпрозрахункової діяльності вищих навчальних закладів є науково-дослідна діяльність, а її результатом виступає науково-технічна продукція. Даний вид діяльності є мало дослідженим у вітчизняній науці, проте заслуговує на увагу.

До складу вищих навчальних закладів можуть входити науково – дослідні інститути, науково-дослідні лабораторії, які крім бюджетної наукової тематики можуть виконувати науково-дослідні роботи (НДР) за договорами із замовниками та отримувати за це відповідну плату (доходи) [1].

Основним продуктом їхньої діяльності є науково-технічна продукція, отримувана в результаті дослідної діяльності. Науково-дослідна діяльність являє собою специфічний вид виробництва, який має певні особливості. Загальні відмінності наукового виробництва такі:

- невизначеність, імовірнісний характер майбутнього результату. Зокрема, можна отримати як позитивний, так і негативний результат, що також є продуктом діяльності.
- непередбачуваність досягнень, що пояснюється творчим характером наукової праці — доцільної діяльності людини з пізнання та теоретичної схематизації об'єктивних знань щодо дійсності.
- нематеріальний характер наукової продукції, що розкривається в головній властивості результату – інформаційності.
- неповторність наукової продукції, пов'язана із самими характеристиками наукової праці.
- циклічність процесу наукового дослідження, яка пов'язана з етапами наукових досліджень.
- цілісність продукції наукового виробництва, що полягає в наданні статусу продукції кінцевому, а не проміжним за циклами результатам.
- продуктивність та високий рівень інтелектуальності продукції.
- специфічність предмета праці, яким у цьому разі виступає сукупність нагромаджених знань у відповідній галузі [1].

Науково-дослідну діяльність державних наукових закладів можна поділити на основну й допоміжну. Згідно зі статусом права власності зазначених установ основною вважається діяльність з виконання замовлень держави, що здійснюється за рахунок її коштів. Відповідно додаткова наукова діяльність пов'язана з виконанням науково-дослідних робіт за договорами з замовниками за рахунок коштів останніх.

Загальний склад витрат на НДР визначено Методичними рекомендаціями щодо застосування Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» при визначені вартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, затвердженими Наказом Міністерства освіти і науки від 13.03.2001 № 19. Відповідно до класифікаційних принципів, прийнятих у вітчизняній практиці, витрати на НДР можна згрупувати за такими ознаками:

- видами робіт;
- економічними елементами;
- статтями калькулювання [2].

На відміну від наукової діяльності за бюджетною тематикою остання адаптована в межах категоріального апарату матеріального виробництва. Зокрема, у практиці планування та обліку використовуються на відміну поняття «видатки» терміни «витрати» та «собівартість».

Важливою умовою отримання якісних достовірних даних про собівартість виконаних НДР є чітке визначення складу витрат. Через значну різномірність витрат на різних рівнях науково-дослідної роботи та управлінської діяльності установ особливого значення набуває відпрацювання загальних класифікаційних принципів формування складу витрат на НДР.

Відповідно до класифікаційних принципів, прийнятих у вітчизняній практиці, витрати на НДР можна згрупувати за такими ознаками (рис. 1):

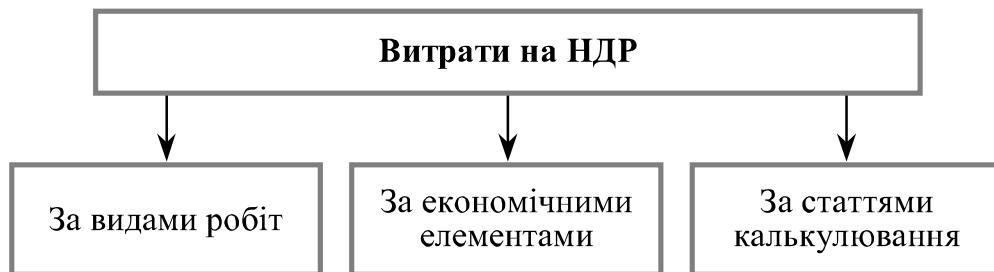

Рис. 1 – Схема класифікації витрат на НДР

Потреба поділу витрат за елементами пов’язана з необхідністю встановлення кошторисних і фактичних витрат на науково-дослідні роботи в цілому незалежно від їхнього цільового призначення (безпосередньо на певні НДР, на управлінську діяльність, загальногосподарську тощо).

В основу зазначеного порядку покладено відношення витрат до способу їх включення до собівартості як окремих НДР, так і всіх разом – прямо, безпосередньо чи опосередковано, шляхом їх віднесення пропорційно до обраної бази поділу.

Література:

1. Елизаров Г. В. Учет затрат в отраслевых научно-исследовательских организациях / Г.В.Елизаров, О.Н.Лытнев // Бухгалтерский учет. – 1985. – № 2. – С. 15 – 18.
2. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» при визначені вартості науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.03.2001 № 19.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Яценко М.С.

Ван Тао

Оцінка ефективності стратегій ВНЗ як потенційних партнерів машинобудівного підприємства

Розвиток ринкових відносин на тлі прискорення науково-технічного прогресу та динамічності змін зовнішнього середовища, загострення конкурентної боротьби не лише між вітчизняними машинобудівними підприємствами, але й з іноземними сприяли розвитку нових теорій управління розвитком промислового підприємства та пошуку нових партнерів [1]. Процес організаційних змін перетворив сукупність систем управління підприємства (фінансами, внутрішнім середовищем, якістю тощо) у систему управління його інноваційним розвитком із застосуванням нових форм співпраці з зовнішніми партнерами.